

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	40528
Nom	Innovació docent i iniciació a la investigació en educació lingüística i literària
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1	Facultat de Magisteri	1	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1	36 - Innovació docent i iniciació a la investigació en educació lingüística i literatura	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
BATALLER CATALA, ALEXANDRE	80 - Didàctica de la Llengua i la Literatura
LOPEZ RIO, JOAQUIM	80 - Didàctica de la Llengua i la Literatura

RESUM

Els grans canvis que, com a conseqüència del desenvolupament i del progrés, s'han esdevingut en la societat tenen com a correlat l'obligatori l'adaptació del sistema educatiu a les demandes socials. En aquest sentit, la investigació en l'aula ha de ser un pressupòsit necessari perquè el sistema puga adaptar-se constantment a les necessitats de la societat. Així mateix, la innovació en l'àmbit educatiu requereix, com a pas previ, que les experiències es troben avalades per investigacions rigoroses i contrastades, atés que investigació i innovació són inherents al concepte mateix de l'educació i la transmissió de coneixements.

Es tracta, per tant, d'un mòdul-matèria idoni per a enriquir les pràctiques docents de la llengua i la literatura a través de la investigació i la innovació. Per a això, brinda a l'estudiant contextos de reflexió sobre la innovació docent i li proporciona una formació bàsica en investigació en aquest camp. Així mateix, aporta coneixements sobre els aspectes didàctics de la pròpia intervenció (tant multicultural com plurilingüe), que ajuden a reflexionar sobre els processos d'ensenyament-aprenentatge.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Els coneixements previs necessaris són els propis d'un titulat en àrees com la filologia, les ciències de la comunicació o les humanitats, amb atenció especial a la competència literària, lingüística i comunicativa que qualsevol professor de l'àrea de llengües d'Educació Secundària ha de posseir.

COMPETÈNCIES

2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1

- Saber comunicar les conclusions i els coneixements i les raons últimes que les sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Analitzar críticament l'acompliment de la docència, de les bones pràctiques i de l'orientació utilitzant i n d i c a d o r s d e q u a l i t a t .
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació i avaluació educatives i ser capaç de dissenyar i desenvolupar projectes d'investigació, innovació i avaluació.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que faciliten l'adquisició de les competències comunicatives i literàries, atenent el nivell i la formació prèvies dels estudiants així com l'orientació d'aquests, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge de la llengua i la literatura. Adquirir els coneixements i les estratègies per poder programar les matèries i els mòduls propis de la seua responsabilitat docent.
- Identificar els problemes relatius a l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua i la literatura i p l a n t e j a r - h i a l t e r n a t i v e s i s o l u c i o n s .
- Conèixer i aplicar propostes docents innovadores en l'àmbit lingüístic i literari.
- Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaçs de resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb l'educació lingüística i l i t e r à r i a .
- Comprendre els diferents paradigmes epistemològics i curriculars en didàctica de la llengua i la literatura, sintetitzar les seues diferents aportacions i aplicar-les en l'àmbit de la innovació i la i n v e s t i g a c i ó e n e d u c a c i ó l i n g ü í s t i c a i l i t e r à r i a .

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Conèixer i valorar diferents tipus d'investigació educativa, la seua metodologia, les distintes fonts d'informació que utilitzen i els seus problemes, límits i crítiques.
- Identificar i experimentar pràctiques d'innovació educativa, de diferents models i àmbits, tenint en compte la relació immediata entre investigació i innovació educativa.
- Analitzar propostes d'innovació i investigació educatives, enteses com a instrument per a la millora del procés educatiu.
- Valorar el paper de les noves tecnologies de la informació i comunicació dins de la investigació i innovació educatives

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. 1. Conceptes d'innovació i investigació en educació lingüística i literària

1.1 Conceptes d'innovació docent

Mètodes d'innovació docent per a l'ensenyament de la llengua i la literatura catalana.

Conceptes, models i tècniques d'investigació, innovació i avaluació.

Metodologia i instruments d'avaluació i investigació i innovació en la didàctica de la llengua i la literatura.

1.2 Conceptes d'investigació educativa

La relació entre la innovació i la investigació: la investigació-acció.

La investigació en didàctica de la llengua i la literatura: objecte, tipus, conceptes bàsics en investigació.

Metodologia i tècniques d'investigació en l'ensenyament de la llengua i la literatura.

1.3. Conceptes bàsics del treball d'investigació

La comunicació i el discurs acadèmic.

Criteris generals per a la realització d'un treball d'investigació en didàctica de la llengua i la literatura.

Algunes consideracions per a l'elaboració del Treball de Fi de Màster (TFM)

2. 2. Propostes d'innovació i investigació en educació lingüística i literària

2.1 Propostes d'innovació docent

Models i eines d'innovació en educació lingüística i literària.

Projectes d'innovació en educació lingüística i literària

Recursos en innovació docent en l'ensenyament de la llengua catalana.

2.2 Propostes d'investigació educativa

Anàlisi de les principals línies d'investigació i del seu interès didàctic per a l'ensenyament de la llengua i la literatura catalana.

Bibliografia especialitzada d'investigació en didàctica de la llengua i la literatura.

Recursos per a la investigació en didàctica de la llengua i la literatura.

2.3 Anàlisi i producció de propostes d'innovació i dissenys d'investigació

Les funcions del professor: observació i propostes d'innovació.

Anàlisi i disseny de programacions, unitats didàctiques, projectes de treball, seqüències didàctiques, integració de les TIC i altres materials per a l'especialitat relacionats amb la innovació.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en aula	19,00	100
Classes de teoria	19,00	100
Tutories reglades	4,00	100
Treball en grup	4,00	100
Altres activitats	2,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	10,00	0
Elaboració de treballs en grup	32,00	0
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT**Activitats presencials**

- Classes teòric-pràctiques: Classes presencials teòric-pràctiques en les quals es treballaran els continguts de les assignatures, es debateran i realitzaran activitats utilitzant diferents recursos docents: classes magistrals, seminaris, tallers, exposicions, aprenentatge basat en problemes, aprenentatge cooperatiu, anàlisi de bones pràctiques, etc.

- Treball en Grup: la realització de treballs de grup té com finalitat promoure l'aprenentatge cooperatiu i reforçar l'individual. La defensa d'aquests treballs podrà ser individual o col·lectiva, i es podrà fer davant el grup complet en l'aula o en tutories i seminaris amb audiències reduïdes.

- Tutories: Les tutories individuals i col·lectives haurien de servir com mig per a coordinar als/as estudiants en les tasques individuals i de grup, així com per a avaluar tant els progressos individuals com les activitats i la metodologia docent.

Activitats no presencials

- Estudi i treball autònom: Estudi, realització de tasques i treballs individuals i altres de naturalesa cooperativa, orientats a la preparació de les classes teòric-pràctiques, els treballs individuals i en grup i les proves orals i escrites que es puguin realitzar per a l'avaluació de l'adquisició dels aprenentatges individuals. El model del docent com investigador en l'aula centra l'activitat de l'estudiant en la formulació de preguntes rellevants, recerca d'informació, anàlisi, elaboració i posterior comunicació, activitats que només poden abordar-se des de l'autonomia.

AVALUACIÓ

L'avaluació serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu, i haurà d'analitzar els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu.

La qualificació, representació última del procés d'avaluació, haurà de ser reflex de l'aprenentatge individual, entès no solament com l'adquisició de coneixements, sinó com un procés relacionat fonamentalment amb canvis intel·lectuals i personals dels estudiants al trobar-se amb situacions noves que exigeixen desenvolupar capacitats de comprensió i raonament noves al seu torn.

La informació per a evidenciar l'aprenentatge serà recollida, principalment, mitjançant:

- Assistència i participació en un 70% de les sessions presencials i lliurament de les activitats plantejades en aquestes. Aquesta participació serà indispensable per a superar cadascun dels blocs de l'assignatura (es recorda que la normativa del màster determina el seu caràcter presencial, pel que és obligatòria l'assistència a les activitats lectives d'aquesta assignatura).
- Proves orals i escrites per a la valoració dels continguts teòricopràctics, autoavaluació i lliurament de treballs individuals i en grup.

REFERÈNCIES**Bàsiques**

- CAMPS, Anna - MILIÁN, Marta (coords.) (2008) Mirades i veus. Recerca sobre l'educació lingüística i literària en entorns plurilingües, Barcelona: Graó.
- CAMPS, Anna - RÍOS, Isabel - CAMBRA, Margarida (coords.) (2000) Recerca i formació en didàctica de la llengua, Barcelona: Graó.
- CAMPS, Anna (coord.) (2001) El aula como espacio de investigación y reflexión. Investigaciones en Didáctica de la Lengua, Barcelona: Graó.
- CAMPS, Anna (coord.) (2006) Diálogo e investigación en las aulas. Investigaciones en didáctica de la lengua, Barcelona: Graó.
- CAMPS, Anna (coord.) (2011) Llengua catalana i literatura. Investigació, innovació i bones pràctiques, Barcelona: Graó.
- COLL, César et al. (coords.) (2008) El análisis de la interacción alumno-profesor: líneas de investigación, Revista de Educación, 346, pp. 15-136.

- DOLZ, Joaquim - GAGNON, Roxane - MOSQUERA, Santiago (2009) La didáctica de las lenguas: una disciplina en proceso de construcción, *Didáctica. Lengua y Literatura*, 21, pp. 117 - 141.
- IMBERNÓN, Francesc (coord.) (2002) La investigación educativa como herramienta de formación del profesorado, Barcelona: Graó.
- MENDOZA, Antonio (2002) Las funciones del profesor de Literatura: bases para la innovación, *Aspectos didácticos de lengua y literatura*, 12, pp. 109-140.
- ROIG VILA, Rosabel - FIORUCCI, Massimiliano (eds.) (2010) Claves para la investigación en innovación y calidad educativas. La integración de las Tecnologías de la Información y la Comunicación y la Interculturalidad en las aulas. Strumenti di ricerca per l'innovazione e la qualità in ambito educativo. Le Tecnologie dell'Informazione e della Comunicazione e l'Interculturalità nella scuola, Alcoy - Roma: Marfil - Università degli Studi Roma Tre.

Complementàries

- BATALLER, Alexandre (2010). Quan l'activitat docent es trasllada fora de l'aula: rutes i viatges lingüístics i literaris, *CiDd: II Congrés Internacional de Didàctiques 2010*. Girona: Universitat de Girona.
- BISQUERRA, Rafael (coord.) (2004) Metodología de la investigación educativa, Madrid: La Muralla.
- CAMBRA, Margarida (2003) Une approche ethnographique de la classe de langue, París: Didier.
- CASSANY, Daniel (2006) Rere les línies. Sobre la lectura contemporània, Barcelona: Empúries.
- DOLZ, Joaquim - SCHNEUWLY, Bernard (2006) Per un ensenyament de l'oral, València/Barcelona: IIFV-PAM.
- DOLZ, Joaquim (1994) Seqüències didàctiques i ensenyament de llengua: més enllà dels projectes de lectura i d'escriptura, *Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura*, 2, pp. 21-34.
- MADRID, Daniel - GONZÁLEZ, Catalina (2005) Estrategias de innovación docente en didáctica de la lengua y la literatura, Granada: Grupo Editorial Universitario.
- MCMILLAN, James H. - SCHUMACHER, Sally (2005) Investigación educativa: una introducción conceptual, Madrid: Pearson.
- MERCER, Neil (1997) La construcción guiada del conocimiento: el habla de profesores y alumnos, Barcelona, Paidós.
- MILIAN, Marta (2011) Com treballem a l'aula: les seqüències didàctiques per aprendre llengua i ensenyar-ne, *Articles: Revista de didàctica de la llengua i de la literatura*, 54, pp. 77-85.
- RODRÍGUEZ GONZALO, Carmen (ed.) (2008) La lengua escrita y los proyectos de trabajo. Propuestas para el aula, València: Perifèric Edicions / Universitat de València.
- SÁNCHEZ-VALLE, Ignacio (1997) "Metodología de la investigación educativa de la profesión docente (Referencia a la educación secundaria)", *Revista Complutense de Educación*, 7, pp. 107-136.
- LÓPEZ RÍO, Joaquim (2011) Per a una pedagogia del discurs. El comentari de textos com a eina educativa, Catarroja: Perifèric.